

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
MINISTRY FOR EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ZAPORIZHZHUYA NATIONAL UNIVERSITY

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
FACULTY OF MANAGEMENT

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА
ЛОГІСТИКИ
CHAIR OF ENTREPRENEURSHIP, MANAGEMENT OF ORGANIZATIONS
AND LOGISTICS

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
БАКАЛАВРА

на тему Шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю
виробничого підприємства

THESIS FOR THE BACHELOR'S DEGREE

Ways of Improving the Management of Investment Activities of a Manufacturing
Enterprise

Виконав: здобувач ступеня вищої освіти бакалавра, _____
групи гр. 6.0730 -мо _____
спеціальності _____ 073 Менеджмент _____
освітньої програми Менеджмент організацій і адміністрування
_____ В.М. Бучинська _____
Керівник проф. каф. П,МОтаЛ, проф., д.е.н. Д.А. Антонюк
Рецензент доц. каф. П,МОтаЛ, доц. к.е.н. Ю.І. Полусмяк

Запоріжжя
2024

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет менеджменту

Кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики

Рівень вищої освіти бакалавр

Спеціальність 073 Менеджмент, освітня програма Менеджмент організацій і адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

« ____ » _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бучинська Вікторія Миколаївна

1. Тема роботи Шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю виробничого підприємства

керівник роботи Антонюк Дмитрій Анатольович, д.е.н., професор, затверджені наказом ЗНУ від «27» грудня 2023 року №226

2. Строк подання здобувачем роботи « ____ » _____ 20__ р.

3. Вихідні дані до роботи документи фінансової та статистичної звітності досліджуваного підприємства за останні роки, наукові праці, спеціальна економічна література, матеріали періодичного друку в яких висвітлюються проблеми формування системи управління персоналом.

4. Перелік питань, які потрібно розробити:

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з основної частини і додаткової. Основна частина містить такі структурні елементи: вступ, сутність (3 розділи – теоретичний, аналітико-дослідницький, проектно-рекомендаційний), висновки та рекомендації, список використаних джерел.

1 Розділ – Теоретичні засади управління інвестиційною діяльністю підприємства – складається з 2 підрозділів: 1.1 Економічна сутність інвестицій та їх класифікація; 1.2 Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства; 2 Розділ - Аналіз інвестиційної діяльності ПрАТ «Оболонь» – складається з 3 підрозділів: 2.1 Інвестиційна діяльність в Україні: проблеми, можливості та перспективи розвитку в повоєнний період; 2.2 Організаційно-економічна характеристика підприємства ПрАТ «Оболонь»; 2.3 Оцінка інвестиційної діяльності ПрАТ «Оболонь»; 3 Розділ – Рекомендації по удосконаленню управління

інвестиційною діяльністю ПрАТ «Оболонь»- складається з 1 підрозділу: 3.1 Розробка стратегії управління інвестиційною діяльністю ПрАТ «Оболонь»

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Антонюк Д.А. професор кафедри підприємництва, менеджменту організацій та логістики факультету менеджменту ЗНУ	22.01.2024 р.	22.01.2024 р.
2	Антонюк Д.А. професор кафедри підприємництва, менеджменту організацій та логістики факультету менеджменту ЗНУ	06.03.2024 р.	06.03.2024 р.
3	Антонюк Д.А. професор кафедри підприємництва, менеджменту організацій та логістики факультету менеджменту ЗНУ	03.04.2024 р.	03.04.2024 р.

6. Дата видачі завдання 22.01.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Узгодження теми, складання змісту	січень	виконано
2	Вивчення літературних джерел	січень	виконано
3	Збирання матеріалу на підприємстві	лютий	виконано
4	Обробка матеріалу	лютий	виконано
5	Виконання розділу 1	лютий	виконано
6	Виконання розділу 2	березень	виконано
7	Виконання розділу 3	квітень	виконано
8	Формулювання висновків	травень	виконано
9	Оформлення роботи, одержання відгуку та рецензії	травень	виконано
10	Подання роботи на кафедру	травень	виконано

Здобувач вищої освіти _____ В. М. Бучинська
(підпис)

Керівник роботи _____ Д. А. Антонюк
(підпис)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ В. О. Шишкін
(підпис)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: «Шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю виробничого підприємства»: 55 сторінок, 17 таблиць, 8 рисунків, 5 додатків. Перелік посилань нараховує 33 найменування.

Об'єктом дослідження є інвестиційна діяльність підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних засад та прикладних проблем, пов'язаних із управлінням інвестиційними процесами на підприємстві.

Мета кваліфікаційної роботи бакалавра – подальший розвиток теоретичних положень та удосконалення методичних і практичних рекомендацій щодо управління інвестиційними процесами на підприємстві.

Актуальність теми даної роботи полягає в тому, що важливою умовою виживання та основою стабільного становища та розвитку підприємства є здійснення ефективної інвестиційної діяльності, яка забезпечує можливість розподілу та залучення фінансових ресурсів та їх ефективне використання забезпечує безперервність виробництва та реалізації продукції на основі їх постійного розширення та відновлення.

Під час виконання роботи було розглянуто теоретичні засади управління інвестиційною діяльністю підприємства. На основі теоретичного матеріалу було проаналізовано діяльність ПрАТ «Оболонь» та вироблені рекомендації по удосконаленню управління інвестиційною діяльністю ПрАТ «Оболонь».

Отримані в кваліфікаційній роботі результати можуть бути використані керівництвом ПрАТ «Оболонь» в практичній діяльності і сприятимуть удосконаленню діяльності вітчизняних підприємств.

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА, РОЗВИТОК, СТРАТЕГІЯ, ЦІЛІ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

ABSTRACT

Qualification work: "Formation of the image of the hotel industry organization": 55 pages, 17 tables, 8 figures, 5 appendices. The list of links includes 33 titles.

The object of the study is the investment activity of the enterprise.

The subject of the study is a set of theoretical and methodological principles and applied problems related to the management of investment processes at the enterprise.

The purpose of the bachelor's qualification work is the further development of theoretical provisions and improvement of methodical and practical recommendations regarding the management of investment processes at the enterprise.

The relevance of the topic of this work is that an important condition for survival and the basis for the stable position and development of the enterprise is the implementation of effective investment activities, which ensures the possibility of distribution and attraction of financial resources and their effective use ensures the continuity of production and sale of products based on their constant expansion and renewal .

During the performance of the work, the theoretical principles of management of the enterprise's investment activity were considered. On the basis of theoretical material, the activities of PrJSC "Obolon" were analyzed and recommendations were made to improve the management of investment activities of PrJSC "Obolon".

The results obtained in the qualification work can be used by the management of PrJSC "Obolon" in practical activities and will contribute to the improvement of the activities of domestic enterprises.

INVESTMENT ACTIVITY, MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITY OF THE ENTERPRISE, DEVELOPMENT, STRATEGY, GOALS, PROBLEMS, PROSPECTS

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ,
СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

ПрАТ – приватне акціонерне товариство;

SWOT - аналіз - аналітичний метод, який використовується для оцінювання сильних і слабких сторін, а також можливостей і загроз;

PEST – аналіз - маркетинговий інструмент, призначений для виявлення політичних (P), економічних (E), соціальних (S) і технологічних (T).

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	10
1.1 Економічна сутність інвестицій та їх класифікація.....	10
1.2 Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства	15
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «ОБОЛОНЬ».....	22
2.1 Інвестиційна діяльність в Україні: проблеми, можливості та перспективи розвитку в повоєнний період.....	22
2.2 Організаційно-економічна характеристика підприємства ПрАТ «Оболонь».....	29
2.3 Оцінка інвестиційної діяльності ПрАТ «Оболонь».....	36
РОЗДІЛ 3 РЕКОМЕНДАЦІЇ ПО УДОСКОНАЛЕННЮ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРАТ «ОБОЛОНЬ».....	40
3.1 Розробка стратегії управління інвестиційною діяльністю ПрАТ «Оболонь».....	40
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47
ДОДАТКИ	51

ВСТУП

Актуальність цього дослідження полягає в тому, що інвестиції є ключовими для розвитку будь-якої країни, а під час надзвичайного стану вони стають ще більш стратегічно важливими, оскільки є ключовими для підтримки нормального функціонування економіки країни. Зараз економіка нашої країни переживає наростаючу кризу. Враховуючи несприятливі інвестиційні умови в Україні, необхідно створити сприятливі умови для інвесторів, щоб збільшити приплив іноземних інвестицій після війни.

Об'єктом дослідження є інвестиційна діяльність ПрАТ «Оболонь».

Предметом дослідження є комплекс теоретико-методологічних основ і прикладних проблем, пов'язаних з управлінням інвестиційними процесами на підприємстві.

Методи дослідження. Під час дослідження були використані методи системного розгляду та порівняння, на основі яких з'ясовано сутність поняття інвестиційної привабливості підприємства та виявлено недоліки існуючих методів оцінки інвестиційної привабливості підприємства; Методи вертикального та горизонтального аналізу та метод коефіцієнтів в аналізі грошового стану.

Інформаційну базу склали монографії, навчальні посібники, автореферати дисертацій, статті, збірники наукових дисертацій, законодавчі акти Верховної Ради України, постанови Мінфіну та фінансові звіти підприємств.

Метою даної є розробка рекомендації по удосконаленню управління інвестиційною діяльністю ПрАТ «Оболонь».

Цілі кваліфікаційної роботи, що ставляться у відповідності з метою роботи:

- розглянути теоретичні засади управління інвестиційною діяльністю підприємства;

- охарактеризувати економічну сутність інвестицій та їх класифікація;
- розглянути управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи бакалавра є:

- проаналізувати аналіз інвестиційної діяльності ПрАТ «Оболонь»;
- дослідити інвестиційну діяльність в Україні: проблеми, можливості та перспективи розвитку в повоєнний період;
- провести аналіз організаційно-економічної характеристики підприємства ПрАТ «Оболонь»;
- оцінити інвестиційну діяльності ПрАТ «Оболонь»;
- розробити рекомендації по удосконаленню управління інвестиційною діяльністю ПрАТ «Оболонь»;
- розробити стратегію управління інвестиційною діяльністю ПрАТ «Оболонь».

Структурно робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність інвестицій та їх класифікація

Сьогодні існують різні визначення терміну «інвестиції», які відображають різноманіття підходів до розуміння економічної сутності інвестицій. Термін «інвестиції» походить від латинського «investire», що означає «вкладати», а з англійського «investments» означає «вкладення капіталу».

Багато вітчизняних і зарубіжних вчених часто ототожнюють термін «інвестиції» з довгостроковими вкладеннями капіталу. У західній економічній літературі термін «інвестиції» зазвичай трактується досить вузько і суперечливо.

Під інвестиційною діяльністю розуміється сукупність практичних заходів, що здійснюються компаніями, державою та громадянами для реалізації інвестицій [1].

Згідно з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку термін «інвестиційна діяльність» визначається більш широко, як діяльність, пов'язана з придбанням та продажем довгострокових активів, а також реалізацією фінансових інвестицій, які не відносяться до еквівалентів грошових коштів.

Таким чином, інвестиційну діяльність підприємства можна представити наступним чином:

- у широкому розумінні це діяльність, пов'язана з вкладенням коштів в об'єкти інвестування з метою досягнення позитивних результатів (доходу або конкретного ефекту).

- у більш вузькому розумінні це процес перетворення інвестиційних ресурсів на вкладення;

– загалом це поєднання процесу вкладення інвестиційних ресурсів і процесу досягнення позитивних результатів у майбутньому.

При контролі інвестиційної діяльності підприємства важливу роль відіграє класифікація інвестицій, яка дозволяє конкретно впливати на об'єкт управління та здійснювати оптимальний вибір інструментів управління відповідно до виявлених у ньому характеристик. Розділивши інвестиції на окремі класифікаційні групи, менеджери можуть заздалегідь визначити приблизний обсяг передінвестиційних досліджень і правильно сформулювати необхідні цілі, щоб класифікувати численні альтернативні проекти за їх важливістю для складання середньо- і довгострокового інвестиційного бюджету [1].

Доцільно виділити такі основні ознаки інвестицій (табл. 1.1).

Таблиця 1.1-Класифікація інвестицій за основними їх ознаками [11]

№	Ознака	Класифікація
1	за суб'єктами вкладення	інвестиції, що здійснюються фізичними, юридичними особами, інвестиції, що здійснюються вітчизняними та закордонним інвесторами, змішані інвестиції
2	за об'єктами вкладення	інвестиції в капітальне будівництво, інвестиції у капітальний ремонт, інвестиції на реконструкцію і модернізацію
3	за спрямованістю інвестування	початкові інвестиції, екстенсивні інвестиції, інтенсивні інвестиції, реінвестування, бруто-інвестиції
4	за ступенем ризику	агресивні, помірні, консервативні

Важливою класифікаційною ознакою є ступінь інвестиційного ризику [2]. Розрізняють агресивний, помірний і консервативний ризики. Інвестиційна діяльність може здійснюватися за рахунок: власних фінансових коштів інвестора, інакше - реінвестиції; позиковий капітал інвесторів; залучені кошти інвесторів, бюджетні інвестиції, безоплатні та благодійні пожертвування.

Основною метою інвестиційної діяльності компанії є використання найбільш ефективних напрямів реалізації інвестиційної стратегії на окремих

фазах життєвого циклу та формування перспективної організаційної структури та інвестиційної культури. Метою інвестиційної діяльності компанії, крім економічної, може бути також досягнення соціального, екологічного та іншого ефекту в залежності від того, в чому полягає інвестиція і які ресурси служать інвестиціями.

В успішній реалізації мети інвестиційної діяльності важливу роль відіграє аналіз, за допомогою якого визначаються стратегія і тактика розвитку інвестиційної діяльності компанії, уточнюються плани та основні управлінські рішення. Виявляються резерви підвищення ефективності інвестицій, контролюється їх реалізація та оцінюються результати інвестиційних проектів [2].

При організації управління інвестиційною діяльністю важливо стежити за тим, щоб інвестиційна діяльність була економічною категорією і відображала застосування найбільш ефективних форм вкладення капіталу.

Інвестиційна діяльність спрямована на підвищення економічного потенціалу підприємства і є центральною формою реалізації його економічних інтересів.

Подивившись на це можна визначити її властивості:

- являє собою форму реалізації економічної стратегії підприємства і спрямована на забезпечення зростання та вдосконалення його господарської діяльності;

- рівень інвестиційної активності компанії в основному визначає швидкість її економічного зростання[1].

Аналіз інвестиційної діяльності підприємства включає наступні етапи (рис. 1.1).

Активізація інвестиційної діяльності підприємств в умовах ринкової економіки спочатку пов'язана з пошуком джерел і форм інвестування, які повинні забезпечити баланс між інноваційними витратами та фінансовою міцністю. Від оптимального поєднання наявних інвестиційних ресурсів залежить фінансування інвестиційного портфеля компанії.

Для фінансування інвестиційної діяльності компанії можуть використовувати як внутрішні, так і зовнішні джерела.

Рисунок 1.1- Етапи проведення аналізу інвестиційної діяльності

Внутрішні інвестиційні фонди - це частина капіталу підприємства, яка знаходиться у його власних коштах і може бути використана для фінансування інвестиційної діяльності. До внутрішніх джерел фінансування інвестиційного розвитку підприємства належать:

- прибуток;
- амортизаційні відрахування;
- частину оборотних активів, що мобілізуються в інвестиції;
- страхові виплати;
- реінвестований прибуток.

Найважливішим із зазначених внутрішніх інвестиційних ресурсів компанії є її прибуток. Для фінансування інвестиційної діяльності

використовується частка прибутку підприємства за вирахуванням усіх податків та інших платежів — чистий прибуток.

Зовнішні інвестиційні кошти — це частина капіталу компанії, яку вона залучає із зовнішніх джерел для фінансування власної інвестиційної діяльності. Основними зовнішніми джерелами фінансування інвестиційного розвитку підприємства є:

- довгострокові банківські кредити;
- вексельні позики;
- цільові державні позики;
- податкові кредити на інвестиції;
- інвестиційний лізинг;
- надходження від реалізації цінних паперів;
- інвестиційні продажі;
- внески вітчизняних та іноземних інвесторів;
- безкоштовні цільові інвестиції державних органів і комерційних структур [3].

Сьогодні в розвинених країнах набуло поширення відносно нове для України джерело запозичення інвестиційних ресурсів, яке використовується для інвестицій у малі та середні підприємства, особливо для продажу інвестицій – форма зобов’язання, за якої власник передає право використовувати його майно (як основні засоби, так і цінні папери з вартості та продукти інтелектуальної власності) і одержувати за це відповідну винагороду. Таким чином, інвестиційна діяльність – це вид господарської діяльності підприємства, пов’язаний з використанням певних ресурсів (землі, грошей, людського капіталу). За рахунок залучення капіталу компанія має більший потенціал для економічного розвитку, але вона також більше піддається ризикам [3].

Тому основним завданням системи управління інвестиційною діяльністю є оптимізація вихідної структури формування інвестиційних ресурсів. Використання інвестиційних ресурсів та оптимізація їх структури є

відправною точкою управління інвестиційною діяльністю підприємства. Здійснюючи інвестиційну діяльність, підприємство не тільки залучає інвестиційні ресурси, а й вирішує проблему їх розміщення.

1.2 Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства

Розвиток наукового мислення щодо реалізації та ефективності інвестиційної діяльності вказує на постійне зростання актуальності проблем інвестування, а також постійний науковий пошук механізмів і моделей управління, які забезпечують ефективні результати інвестиційних процесів і розвитку компаній, галузей та економіки країни загалом.

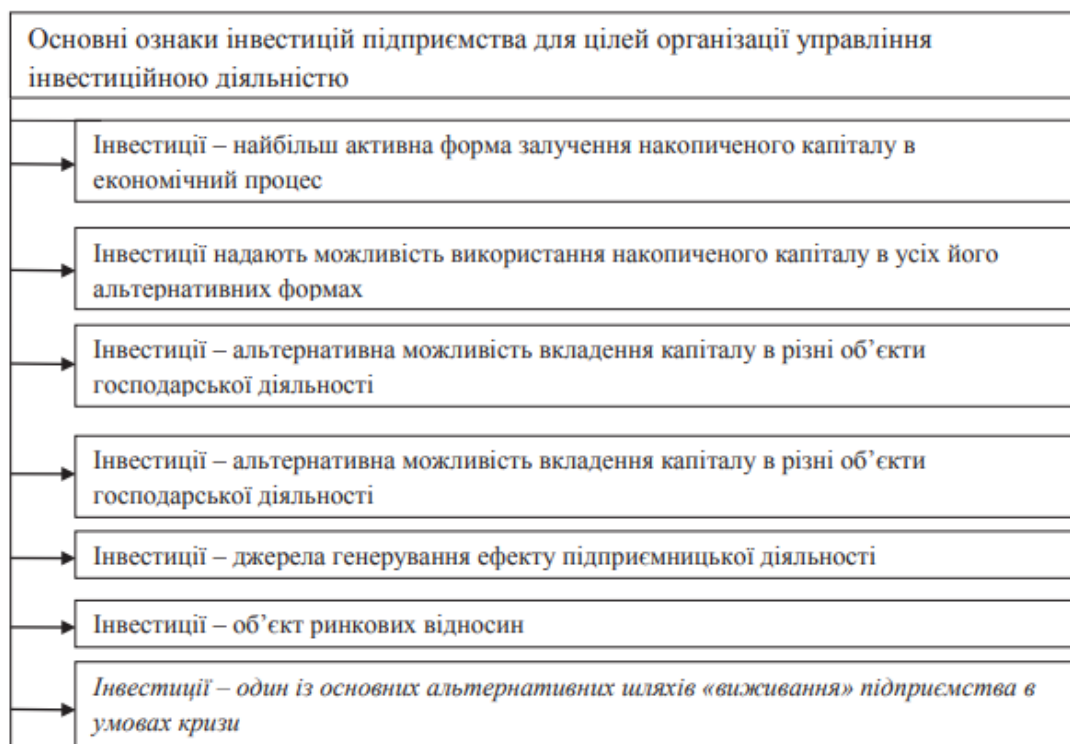

Рисунок 1.2 - Основні ознаки інвестицій підприємства для цілей організації управління інвестиційною діяльністю

Згідно з результатами дослідження науковцями наукових підходів, під інвестиціями слід розуміти грошові кошти, цінні папери та інші активи, вкладені в підприємницьку діяльність з метою отримання прибутку чи іншого ефекту. Основні сутнісні характеристики інвестицій підприємства з метою організації управління інвестиційною діяльністю (рис. 1.2) [4].

Таким чином, розглянуті нами характеристики економічної категорії «інвестиції» відображають особливості інвестицій підприємства, є взаємопов'язаними та потребують комплексного дослідження управління ними. Організуючи управління інвестиційною діяльністю, слід мати на увазі, що це економічна категорія і вона відображає застосування найбільш ефективних форм вкладення капіталу.

Вона спрямована на підвищення економічного потенціалу підприємства і є основною формою реалізації його економічних інтересів. У зв'язку з цим виділяються такі характеристики: інвестиційна діяльність є однією з форм реалізації економічної стратегії підприємства і спрямована на забезпечення зростання та вдосконалення його поточної діяльності; обсяг інвестиційної діяльності підприємства багато в чому визначає швидкість його економічного зростання.

Інвестиційна діяльність, зумовлена необхідністю ефективного розвитку виробничо-економічного потенціалу підприємства, є важливим видом фінансово-господарської діяльності кожного підприємства і здійснюється в такому порядку (рис. 1.3).

Інвестиційна діяльність компанії відбувається в кількох напрямках з різним характером, ступенем відповідальності, характером наслідків і ступенем ризику. Інвестиційна діяльність може здійснюватися з метою оновлення та розвитку матеріально-технічного забезпечення підприємства; може бути спрямована на збільшення обсягів виробництва, освоєння нових видів продукції, видів діяльності, дочірніх або самостійних виробництв [4].

Рисунок 1.3 - Послідовність здійснення інвестиційної діяльності підприємства

Інвестиційна діяльність як процес довгострокових інвестицій безпосередньо пов'язана з наявністю у підприємства певних переваг, що визначають його інвестиційну привабливість і визначається наявністю потенційних інвесторів, готових розмістити свій капітал, а також системи інструментів, які забезпечать максимально ефективне використання цього капіталу.

Інвестиційний процес також включає розробку стратегії накопичення капіталу та забезпечення економічного зростання компанії. Отже, інвестиційна діяльність уособлює взаємопов'язаний рух трьох відтворювальних форм інвестицій, таких як ресурси - інвестиції - доходи. Відповідно інвестиції - це процес перетворення однієї відтворювальної форми в іншу, тобто стан руху, потоку. Отримання доходу як мета інвестування безпосередньо пов'язане, з одного боку, з наявністю ресурсів (або капіталу), а з іншого - з їх інвестуванням у той сектор економіки, в якому генерується реальний дохід [5].

По-друге, інвестиційні фонди формуються шляхом накопичення і відображають потенціал інвестиційної діяльності. Таке розуміння інвестицій є основою управління інвестиційною діяльністю. Інвестиційна діяльність суб'єктів інвестиційних відносин відбувається в межах існуючого

інвестиційного середовища на певній території і поєднує дві стадії – вкладення коштів і результат інвестування.

Таким чином, в інвестиційній діяльності функціонують інвестори – суб'єкти, інвестиційні об'єкти й об'єкти інвестицій, об'єднані загальним інвестиційним процесом. Інвестиційна діяльність як процес є досить розгалуженою і має суттєві відмінності за формами та спрямованістю на окремих підприємствах, у зв'язку з чим необхідно визначити коло учасників інвестиційної діяльності.

Суб'єктами інвестиційної діяльності є інвестори, замовники, виробники робіт, користувачі інвестиційних об'єктів, а також постачальники, юридичні особи (банки, страхові організації, інвестиційні фонди) та інші учасники інвестиційного процесу. Суб'єктом інвестиційної діяльності можуть бути фізичні та юридичні особи, в тому числі іноземні, а також державні та міжнародні організації.

Інвестори вкладають власні, залучені та залучені кошти у вигляді капітальних вкладень і забезпечують їх використання за призначенням.

Замовниками можуть бути інвестори та інші фізичні та юридичні особи, уповноважені інвестором на реалізацію інвестиційного проекту без впливу на господарську або іншу діяльність інших учасників інвестиційного процесу, якщо інше не встановлено договором (угодою) між ними. Якщо покупець не є інвестором, за ним визнається право власності, користування та розпорядження інвестиціями у строк і повноваження, визначені договором [6].

Задоволення потреб суб'єктів інвестиційної діяльності в інвестиційній сфері можливе шляхом прогресивного управління інвестиціями на науковій основі, прогнозування та адаптації до загальних цілей розвитку та умов зовнішнього інвестиційного середовища, що змінюються. Ефективним інструментом контролю інвестиційної діяльності підприємства є його інвестиційна політика, яка має вирішальне значення для функціонування

підприємства незалежно від його розміру, виду діяльності, організаційно-правової форми та інших характеристик.

Рівень розвитку інвестиційної політики підприємства залежить від особливостей інвестиційної політики держави, а на її формування впливають фактори, що ускладнюють інвестиційну діяльність економіки України. Для формування інвестиційної політики підприємства та можливості її використання в управлінні необхідно враховувати основні положення державної інвестиційної політики.

Державну інвестиційну політику слід розуміти як комплекс цілеспрямованих заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для всіх суб'єктів господарювання з метою активізації інвестиційної діяльності, стимулювання економічного розвитку, підвищення ефективності виробництва та вирішення соціальних проблем. Підприємство залежно від особливостей свого функціонування може обрати такі види інвестиційної політики, як консервативна інвестиційна політика; безкомпромісна (поміrkована) інвестиційна політика; агресивна інвестиційна політика [7].

Основними чинниками, які впливають на зміст інвестиційної політики підприємства, є виробничі фактори, що характеризуються станом технічної бази та ступенем технологічного розвитку суб'єкта господарювання; умови маркетингу при врахуванні особливостей ціноутворення, можливості реалізації нових товарів, впливу інвестицій на частку компанії та поведінку конкурентів, життєвого циклу товару, потреби в інноваціях, інтенсивності реклами кампанія і ефективний обсяг виробництва; фінансовий стан підприємства, тобто обсяг власних фінансових ресурсів і достатня привабливість для використання зовнішніх джерел інвестиційного капіталу; коливання на валютному ринку, середні рівні прибутковості, темпи інфляції та відсоткові ставки; трудові ресурси; наявність кваліфікованого персоналу [8].

Отже, процес прийняття інвестиційних рішень спрямований на досягнення певних цілей, які оцінюють ефективність діяльності

підприємства, в тому числі інвестицій. Обґрунтовані цілі інвестиційної політики повинні відповідати ряду вимог, таких як: відповідність місії компанії; орієнтація на високі результати; вимірність; чіткість і точність; взаємопов'язаність; обґрунтованість; гнучкість [9].

Інвестиційна діяльність підприємства спрямована на розвиток виробництва, підприємництва, отримання прибутку та інших кінцевих результатів. Відповідно, управління інвестиційною діяльністю є невід'ємною частиною процесу управління, що здійснюється корпорацією з метою підвищення інвестиційної привабливості об'єкта інвестування, оцінки та реалізації інвестиційних проектів та створення умов для найбільш ефективного проходження інвестиційні процеси (рис. 1.4).

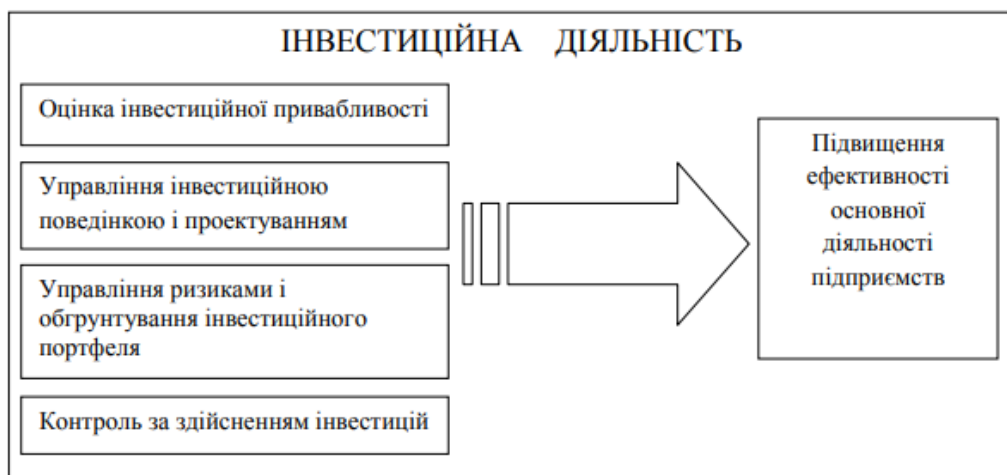

Рисунок 1.4 - Процес управління інвестиційною діяльністю підприємства

Підприємства можуть інвестувати різними способами і в різних організаційних формах (формування інвестиційного портфеля, участь в інвестиційних проектах тощо). Сфери інвестиційної діяльності підприємства мають різний рівень відповідальності та ризику. Управління корпоративними інвестиціями здійснюється в таких сферах, як управління реальними інвестиціями, фінансові інвестиції та інновації інтелектуальних інвестицій [9].

У практиці інвестиційного менеджменту розрізняють п'ять основних моделей фінансування інвестиційних проектів: повне самофінансування, акціонування, венчурне фінансування, кредитування та змішане фінансування. Незважаючи на відмінності у згаданих схемах визначення необхідного обсягу інвестиційних коштів, їх можна звести до двох джерел фінансування інвестиційного проекту – власних і залучених коштів або їх поєднання [10].

Слід мати на увазі, що підприємство, яке використовує для інвестиційної діяльності тільки власний капітал, має високу фінансову стійкість, але обмежує темпи свого розвитку і не використовує фінансові можливості для збільшення прибутку на вкладений капітал. Компанія, яка використовує позиковий капітал, має більший фінансовий потенціал для свого розвитку, але більш схильна до фінансових ризиків. Отже, залучення інвестиційних ресурсів та оптимізація їх структури є відправною точкою для здійснення управління інвестиційною діяльністю підприємства. В рамках інвестиційної діяльності компанія не тільки залучає інвестиційні ресурси, а й вирішує проблеми з їх розміщенням шляхом відбору інвестиційних проектів [11].

Підприємство самостійно визначає критерії відбору, прийняття або відхилення проекту, виходячи з конкретних умов виробничо-фінансової діяльності, а тому, приймаючи рішення щодо окремого проекту, можна зробити діаметрально протилежні висновки щодо прийнятності інвестицій згідно з які значення беруться за критерій. в якості основи.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «ОБОЛОНЬ»

2.1 Інвестиційна діяльність в Україні: проблеми, можливості та перспективи розвитку в повоєнний період

Інвестиційна діяльність пов'язана з тим, що підприємство має ряд переваг, які роблять його інвестиційно привабливим. Ці переваги визначаються наявністю потенційних інвесторів, готових вкласти свій капітал, а також системи інструментів, що дозволяють максимально ефективно використовувати цей капітал [12].

Щоб інвестиційний процес був ефективним, умови відбору інвестиційних проектів повинні бути сформульовані на різних етапах процесу. Потрібна гнучка система фільтрів і умов відбору прийнятних проектів.

Інвестиційні проекти потребують подібної системи фільтрів:

- відповідали цілям і завданням стратегічного розвитку компанії;
- були ефективними за рентабельністю та прибутковістю.

Система фільтрів може складатися з наступних рівнів: стратегічний фільтр забезпечує відповідність стратегічним цілям розвитку компанії; економічний фільтр забезпечує відповідність фінансово-економічних параметрів компанії; кінцевий фільтр забезпечує вибір більш привабливого з погляду прибутковості та реалізації портфеля проектів.

Компанії часто відходять від стандартних показників і запроваджують нові, які відповідають цілям компанії. Прикладом цього є використання таких коефіцієнтів, як відношення прибутку від реалізації проекту до капітальних вкладень або середньорічний економічний ефект від реалізації проекту [13].

Прямі іноземні інвестиції - це довгострокові вкладення іноземних інвесторів в економіку країни з метою інвестування в певні фонди або ресурси. Ці інвестиції сприяють розвитку країни, підтримуючи великі проекти та впроваджуючи нові технології. Інвестиції надходять в економіку з моменту здобуття Україною незалежності в 1991 році. Одним із основних показників, що свідчить про участь країни у світовому ринку та розвиток зовнішньоекономічних зв'язків, є обсяг сукупних прямих іноземних інвестицій. Огляд тенденцій за останні роки показав, що прямі іноземні інвестиції є низькими [14].

В таблиці 2.1 наведені дані про обсяги інвестиційної діяльності України за останні 22 роки. [12].

Таблиця 2.1 - Прямі іноземні інвестиції Україні за 2010- 2023 рр. (млн. дол.США)

Роки	Прямі іноземні інвестиції в Україну		Прямі іноземні інвестиції з України		Сальдо	
	млн. дол.	приріст / падіння за рік%	млн. дол.	приріст / падіння за рік%	млн. дол.	приріст / падіння за рік%
1	2	3	4	5	6	7
2002	693		-5		+698	
2003	1424	731	13	18	+1411	102,1
2004	1715	291	4	-9	+1711	21,3
2005	7808	6093	275	271	+7533	340,3
2006	5604	-2204	-133	-408	+5737	-23,8
2007	9891	4287	673	806	+9218	60,7
2008	10913	1022	1010	337	+9903	7,4
2009	4816	-6097	162	-848	+4654	-53,0
2010	6495	1679	736	574	+5759	23,7
2011	7207	712	192	-544	+7015	21,8
2012	8401	1194	1206	1014	+7195	2,6
2013	4499	-3902	420	-786	+4079	-43,3
2014	410	-4089	111	-309	+299	-92,7
2015	-458	-868	-51	-162	-407	-236,1
2016	3810	4268	16	67	+3794	-1032,2
2017	3692	-118	8	-8	+3684	-2,9
2018	4455	763	-5	-13	+4460	21,1
2019	5860	1405	648	653	+5212	16,9
2020	-868	-6728	82	-566	-950	-118,2
2021	6687	7555	-198	-280	+6885	-824,7
2022	1152	-5535	529	727	+623	-91,0
2023	4095	2943	6	-523	+4089	-556,3

Обсяг прямих іноземних інвестицій з 2002 по 2023 рік суттєво скоротився на 6 097 млн доларів у 2009 році через світову економічну кризу. З 2010 року нові надходження значно покращили ситуацію. Однак через військовий конфлікт в Україні з 2013 по 2015 роки спостерігається різке падіння інвестицій. До 2020 року прямі іноземні інвестиції часто коливалися, але цього року знову впали через пандемію COVID-19. У 2022 році через війну в Україні інвестиції становили 1152 млн доларів, а у 2023 році вони зросли до 4095 млн доларів [14].

На жаль, новим чинником гальмування інвестиційного розвитку стала повномасштабна війна. Значно впав індекс інвестиційної привабливості. Україна зіткнулася з новими труднощами, оскільки її економіка, як і країна в цілому, зазнала значних втрат, що негативно вплинуло на процес залучення інвестицій для економічного зростання.

Виділяючи негативні елементи, слід звернути увагу на наступне:

1. Інвестиції в Україну значно погіршилися поточною економічною ситуацією. Кожен інвестор завжди враховує співвідношення можливого прибутку та ризику. На відміну від учасників процесу безпосередньої купівлі-продажу товарів, інвестор має намір вкласти свій капітал в очікуванні майбутнього результату. Він також повинен бути впевнений у надійності операцій, які планує. Інвестори з інших країн вважають, що інвестиційний клімат в Україні все ще несприятливий, а інвестори демонструють низьку активність: несприятливе інвестиційне середовище через недосконалість законодавства; нестабільність податкового законодавства в країні; неузгодженість чинних нормативних документів інвестиційної діяльності; різні умови ведення бізнесу для вітчизняних та іноземних інвесторів; відсутність ефективної системи страхування іноземних інвестицій; низький рівень управління національними інвестиціями; нерозвинена внутрішня інвестиційна інфраструктура; недостатня інформація для потенційних інвесторів [15].

2. Розвиток економіки країни під час війни. Військова агресія Росії може негативно вплинути на інвесторів. Активні бойові дії на більшості території України, масове переміщення, знищення та закриття аеропортів і портів, закриті кордони та збої в міжнародній логістиці стримують інвесторів. Це знижує інвестиційну привабливість і створює економічні загрози інвестиціям через ризик зриву або заморожування інвестицій [15].

3. Немає державного захисту чи системи гарантій іноземних інвестицій. На інвестиційну привабливість України негативно впливають проблеми, пов'язані з такими елементами: недосконалість законодавства щодо забезпечення інвестицій; недосконала система банківських гарантій за вкладками в іноземній валюті; корупція на всіх етапах отримання дозволів та прийняття регуляторних законів; відсутність ефективних інструментів захисту інвестицій та військових ризиків; та погана судова практика [16].

Тому інвестори обережні і вирішують почекати і подивитися, як зміниться українська інвестиційна система. Україна та її економіка перебувають у воєнному стані, що супроводжується певними особливостями функціонування країни та появою нових проблем.

Незважаючи на складні умови, в яких працює українська економіка, народ героїчно бореться за свою свободу та відстоює національні інтереси на міжнародній арені. Це створює позитивний імідж країни та стимулює інвестиції іноземних компаній, а саме:

- активна зовнішня політика держави;
 - засудження російського вторгнення в Україну переважною більшістю держав світу, лідерами цих країн та світовою спільнотою [17].
 - ухвалення серії санкційних пакетів проти агресорів та розірвання економічних угод з Росією країнами Європейського Союзу та США [18].
 - багатостороння підтримка з боку країн G7 та Європейського Союзу.
- Активний пошук сучасних платформ та інноваційних інструментів для залучення іноземних інвестицій наведено в таблиці 2.2.[19]

Таблиця 2.2 - Платформи та інноваційні інструменти

Галузь	Інвестиційний потенціал, млрд дол
Оборонно-промисловий комплекс	\$43
Металургія та металообробка	\$26
Енергетика	\$177
Природні ресурси	\$5.6
Агропромисловий комплекс	\$34
Логістика та інфраструктура	\$123
Промислове виробництво	\$16
Деревообробка та меблеве виробництво	\$5
Фармацевтика	\$19
Інноваційні технології	\$11

Запровадження програми інвестиційного розвитку є важливим напрямком для покращення інвестиційної діяльності в Україні. Ці програми дозволять залучити інвестиції для реалізації інвестиційних проектів, що пройшли конкурсний відбір, що призведе до розвитку ключових галузей економіки, збільшення експорту та заміщення ключового імпорту, впровадження нових технологій та розвиток ринкової інфраструктури [20].

Страховання прямих іноземних інвестицій є важливою передумовою покращення інвестиційного середовища та системи регулювання іноземних інвестицій в Україні. Для створення дієвого механізму регулювання прямих іноземних інвестицій в Україні існує також ряд організаційних факторів. Вони присутні на різних етапах інвестиційного процесу, включаючи пошук, схвалення та практичну реалізацію, і саме на цих етапах особливо відчувається тиск отримати необхідне [21].

Реалізація програми інвестиційного розвитку є важливим напрямком для покращення інвестиційної діяльності в Україні. Ці програми дозволять залучити інвестиції для реалізації інвестиційних проектів, що пройшли конкурсний відбір, що призведе до розвитку ключових галузей економіки, збільшення експорту та заміщення ключового імпорту, а також впровадження нових технологій та розвитку ринкової інфраструктури. Реалізація поставлених перед економікою завдань у рамках концепції [22].

Очікується, що державна цільова економічна програма розвитку інвестиційної діяльності є значним прогресом для України: [23]

- забезпечити перехід до інвестиційно-інноваційної моделі розвитку економіки, залучення приватних інвестицій, удосконалення інвестиційного законодавства та усунення інвестиційних бар'єрів;

- забезпечення розвитку системи прямих державних інвестицій, особливо шляхом спільного фінансування;

- забезпечення прозорості процесу державної фінансової підтримки інвестиційних проектів для вирішення основних завдань соціально-економічної політики держави та запровадження системи оцінки результатів державних інвестицій;

- забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, спрямованих на реалізацію інвестиційних проектів;

- забезпечення державного нагляду, сприяння інвестиціям на міжнародних ринках капіталу (консолідація фондових бірж, забезпечення захисту прав користувачів інвестиційних послуг, створення центрального депозитарію цінних паперів);

- підвищення ефективності та прозорості механізмів державно-приватного партнерства [23].

Інвестиції є важливою частиною розвитку будь-якої компанії, оскільки вони сприяють зростанню, оновленню активів, підвищенню конкурентоспроможності та прибутковості. Багато основних принципів складають ефективну систему управління інвестиціями. Беручи до уваги ризики та очікувану віддачу, стратегічне планування визначає інвестиційні пріоритети на початку. Це включає вибір інвестиційних майданчиків і розробку програми дій із чіткими цілями та критеріями оцінки. Потім за допомогою системи фільтрів відбираються інвестиційні проекти, які відповідають стратегічним цілям і фінансовим параметрам компанії [24].

У цьому випадку необхідно використовувати як старі, так і нові показники ефективності, такі як відношення прибутку до інвестицій і

середньорічний економічний ефект. Нарешті, оцінка результатів включає порівняння досягнутих результатів із обсягом здійснених інвестицій та вдосконалення системи управління інвестиціями на основі аналізу даних. Цей цикл забезпечує успішну реалізацію інвестицій та ефективне управління ними [25].

Проблеми розвитку інвестиційної діяльності в Україні полягають у недостатньому правовому регулюванні інвестиційного процесу та наявності неефективної структури акціонерного капіталу, що створює несприятливий інвестиційний клімат. Такому клімату сприяє багато факторів: суперечливість нормативно-правових актів, нестабільність податкового законодавства, сильний податковий тиск на компанії та недосконале законодавство. Ще однією проблемою, яка знижує довіру до бізнес-середовища та інтерес інвесторів до ризикованих ринків, є поширена корупція. Такі обставини перешкоджають розвитку бізнесу та інвестицій, що може негативно вплинути на економічний розвиток країни [26].

Війна в Україні стала новою перешкодою для розвитку інвестицій. Це призвело до зниження інвестиційної привабливості країни, значного падіння індексу інвестиційної привабливості та зменшення обсягу прямих іноземних інвестицій. Для вирішення цих проблем та стимулювання інвестиційної діяльності в Україні необхідно вжити ряд заходів. По-перше, необхідно вдосконалити законодавство про інвестиційну діяльність, щоб правила були чіткими та прозорими. За рахунок зменшення податкового тиску на капітал підприємства зростає інвестиційний потенціал. Для того, щоб інвестори мали довіру, важливо, щоб економічна політика була прозорою та стабільною. Крім того, боротьба з корупцією є важливою частиною інвестиційного клімату. Тому необхідно вжити жорстких заходів для запобігання корупції та покращення бізнес-середовища для залучення інвестицій у країну [27].

Інвестиційна діяльність має великий потенціал для розвитку економіки України. Ефективно керуючи інвестиціями та створюючи сприятливий

інвестиційний клімат, країна може залучити значні обсяги інвестицій, стимулювати економічне зростання та покращувати добробут населення.

2.2 Організаційно-економічна характеристика підприємства ПрАТ «Оболонь»

ПрАТ «Оболонь» – є одним з найпотужніших виробників пива, безалкогольних напоїв та мінеральних вод в Україні.

Таблиця 2.3 - Інформація про ПрАТ «Оболонь»

Скорочена назва	ПрАТ «Оболонь»
ЄДРПОУ	05391057
Юридична адреса	04212, м. Київ, Оболонський район, вул. Богатирська, буд. 3
Зареєстроване	Оболонська районна у місті Києві Державна Адміністрація, 02.12.2004
Галузева належність	11.05; 11.06; 11.07
Керівник	Булах Ігор Васильович, генеральний директор, тел.: (044) 412-84-10
E-mail	corp@kiev.obolon.ua

Історія ПрАТ «Оболонь» починається з 1974 року, коли почалася рекультивация ділянки під будівництво пивзаводу. Відкриття виробництва збіглося з Олімпійськими іграми 1980 року. У 1980 році відбулося офіційне відкриття Київського пивзаводу № 3, яке приурочено до XXII Олімпійських ігор і випуску першої партії пива [28].

Окремі цехи: Завод м. Олександрія, Кіровоградської обл. (виробництво безалкогольних та слабоалкогольних напоїв, переробка ПЕТ-пляшки, виробництво бандажної стрічки), Солодовий завод у смт. Чемерівці, Хмельницька обл. (виробництво солоду).

У 1986 році було засновано об'єднання «Оболонь», до складу якого увійшли Київський пивоварний завод № 1, Київський пивоварний завод № 2

(нині ПАТ «Пивзавод на Подолі»), Фастівський пивзавод (ПрАТ «Оболонь» «Siebert's Brewery») виробляла безалкогольне пиво на базі Київського пивзаводу № 3, «Жигулі Вест» заводу «Оболонь» вперше потрапили в Англію в 1989 році [14].

Організаційно-виробнича структура корпорації ПрАТ «Оболонь» представлена рис.2.1.

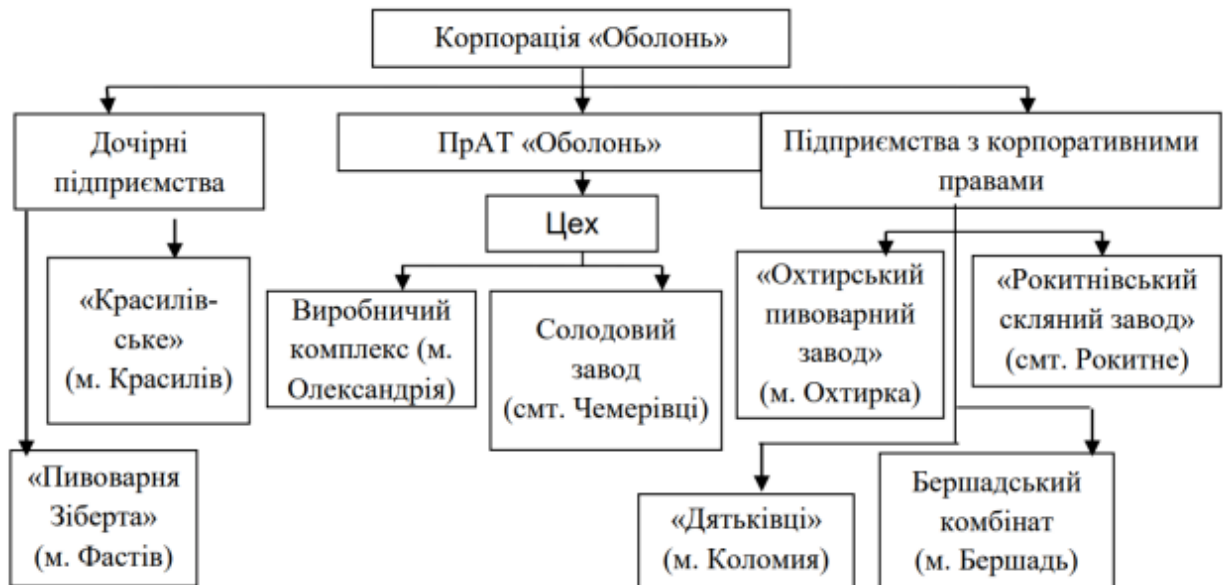

Рисунок 2.1 - Організаційно-виробнича структура корпорації ПрАТ «Оболонь»

На всіх підприємствах концерну «Оболонь» працює близько 7,5 тис. працівників, а лише на головному заводі в Києві працює понад 3800 робітників (Додаток А).

Основними цілями ПрАТ «Оболонь» є розширення ринку збуту, збільшення виручки та максимально повне задоволення потреб споживачів.

Крім того, цілями та завданнями ПрАТ «Оболонь» є [29]:

- виробництво більшої кількості продукції;
- підвищення добробуту персоналу підприємства;
- розширення асортименту;
- збільшення кількості взаємозалежних підприємств;
- доступ до ринків якомога більшої кількості країн;

- набуття авторитету 1 великої популярності бренду [29].

Місія ПрАТ «Оболонь» – стати найпотужнішою та найконкурентнішою компанією, яка представляє та виробляє пиво, безалкогольні напої та мінеральні води, одночасно збільшуючи фінансовий ріст штату та виводячи уряд на міждержавні ринки, водночас представляють значні перспективи для експортних споживачів як на місцевому, так і на міжнародному ринках.

Продукція, що випускається на виробництві ПрАТ «Оболонь», наведена в таблиці 2.4, а також в (Додатках Б-Д).

Таблиця 2.4 – Характеристика товарного асортименту ПрАТ «Оболонь»

Категорії	Товарний асортимент
Пиво	Superpremium «Magnat», Superpremium Bitburger, Premium Beer, Premium «Nike», Premium «Carling», Premium «ZlataPraha», Premium «Слава Країни», Uppermainstream «ОбольноПреміум», Uppermainstream «Оболонь Соборне», Uppermainstream «Оболонь Міцне», Uppermainstream «Оболонь Живе», Mainstream «Зіберт Баварське», Mainstream «Зіберт Світле», Mainstream «Зіберт Біле», Mainstream «Оболонь Світле», Discount «Десант Міцне», Discount «Охтирське Світле», Discount «Жигулівське», «Оболонь Оксамитове», Uppermainstream «Оболонь Безалкогольне», Premium «BeerMix Вишня», Premium «BeerMix Лимон», Premium «BeerMix Грейпфрут», Premium «BeerMix Малина», Premium «BeerMixEnergy»
Безалкогольні напої	Живчик, Живчик Лимон, Живчик Груша, Живчик Вишня, Живчик Негазований, Живчик Унік, «Оболонь Лайм», Квас живогоБродіння «Монастирський»
Слабоалкогольні напої	IcelifeГрепфрут, IcelifeЛайм, IcelifeЕкстрим, Icelife Джин Тонік, Бренді-Кола, Ром-Кола, Джин-Тонік
Мінеральна вода	Оболонська, Оболонська слабогазована, Оболонська плюс лимон, Прозора Газована, Прозора негазована, Прозора середньо газована, Охтирська, Підгірна
Закуси до пива	«Оболонські сухарики зі смаком ікри», «Оболонські сухарики зі смаком холодця і хрину», «Оболонські сухарики зі смаком сметани з зеленню»

У табл. 2.4. представлено товарний асортимент продукції ПрАТ «Оболонь». Можемо констатувати, що на ПрАТ «Оболонь» він досить розгалужений. Найбільшу кількість позицій складає пиво (26), безалкогольні напої- 9 позицій, мінеральна вода представлена 8 позиціями, слабоалкогольні напої – 7 позицій та закуски до пива – 3 позиції. Компанія також виробляє такі промислові продукти, як солод, розливне пиво, бинти, ПЕТ преформи та коробки.

Якщо розглядати загальну структуру розподілу між категоріями продукції, що випускається ПрАТ «Оболонь», то найбільшу частку займає виробництво пива.

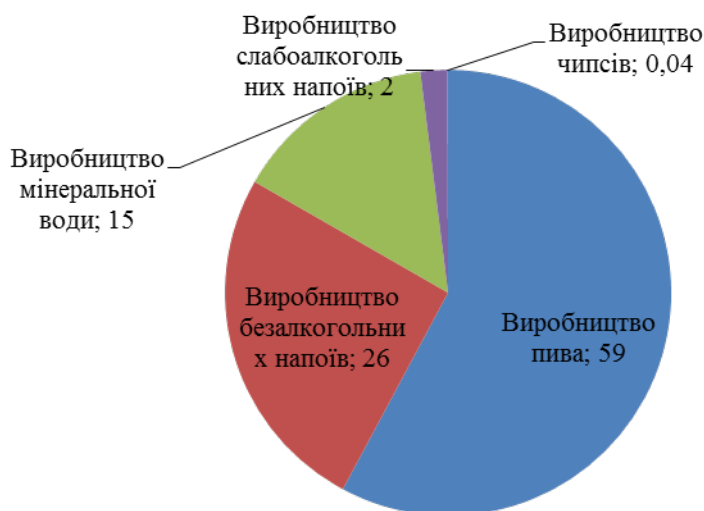

Рисунок 2.2 – Структура розподілу між категоріями товарів ПрАТ «Оболонь»

Статистика по видам продукції ПрАТ «Оболонь» представлена в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 - Статистика по видам продукції ПрАТ «Оболонь» за 2020-2022рр.

Вид продукції	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Пиво	3102954	3453373	5096244
Безалкогольні напої	818340	873318	1042475
Слабоалкогольні напої	289862	785577	928091
Мінеральна вода	346209	311710	383424
Інша реалізація	684320	475224	512853
Послуги з доставки	454333	554222	888001
Ретро-бонуси та маркетинг	-229870	-466832	-204914
Всього	5466148	5986592	8649174

Основна увага ПрАТ «Оболонь» – пиво та виробництво сировини для нього. У цьому плані заклад показав хороші результати, адже і смак, і наявність кращого обладнання зробили його сильним конкурентом. Висока якість товару та низька собівартість виробництва можуть дозволити

підприємству встановлювати нижчі ціни, ніж у конкурентів, і продавати товари в середньому на одну гривню дешевше [28].

Продаж алкогольних напоїв заборонили після оголошення надзвичайного стану наприкінці лютого. Виробництво пива на Оболоні в березні 2022 року впало на 6,5% порівняно з березнем 2021 року. Охтирський пивоварний завод – один із заводів, який переключив свою діяльність з пива на воду для місцевого населення та лікарень. Через місяць для стимулювання економіки заборону на продаж алкоголю частково скасували. За перший тиждень виробництва у квітні 2022 року «Оболонь» виробила приблизно на 70% більше лікєро-горілчаних напоїв і солоду, ніж минулого року [29].

ПрАТ «Оболонь», як і багато українських компаній, відчуває фінансові труднощі через брак обігових коштів і ліквідності, а також збільшення неоплачених платежів від споживачів.

Розраховуємо матеріаломісткість та матеріаловіддачу, визначаємо структуру операційних витрат, представимо на рисунку для вивчення ефективності використання матеріальних ресурсів та впливу витрат матеріальних ресурсів на результати діяльності ПрАТ «Оболонь».

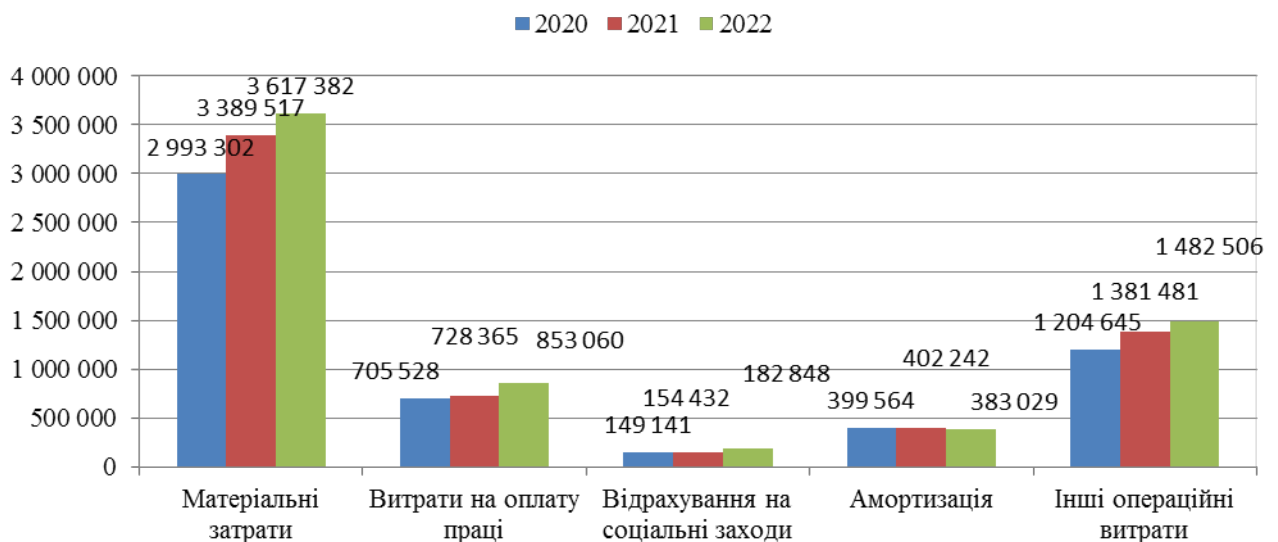

Рисунок 2.3 - Структура та ефективність використання матеріальних ресурсів ПрАТ «Оболонь» за 2020-2022 рр

Згідно з цими даними, найбільшу питому вагу, як зазвичай у галузі, мають ціни на матеріали, які зросли на 227,865 тис. грн., або на 6,3%, зросла на 124,695 тис. грн. заробітна плата.

Лише витрати на амортизацію зменшено на 14,62%, що є наслідком зміни законодавства про виплати працівникам, що супроводжувалося скороченням кількості основних засобів у 2022 році. У таблиці 2.6 наведено аналіз фінансових результатів ПАТ «Оболонь».

Таблиця 2.6 - Фінансові результати ПрАТ «Оболонь» за 2020- 2022 рр., тис.грн. [29-33].

Показник	Роки			Відхилення			
	2020	2021	2022	2020/2019		2021/2020	
				(+/-)	%	(+/-)	%
Чистий дохід від реалізованої продукції	5549706	5986592	8649174	436886	7,3	2662582	30,78
Собівартість реалізованої продукції	4070109	4877463	5751536	807354	16,5	874073	15,20
Валовий прибуток	1479597	1109129	2897638	-370468	-33,4	1788509	61,72
Витрати на збут	719636	790218	684010	70582	8,9	-106208	-15,53
Адміністративні витрати	361150	423695	470629	62545	14,7	46934	9,97
Повні витрати	5150895	6091376	6906175	940481	15,44	814799	11,80
Прибуток чистий	338614	-130821	1114681	-469435	358,84	1245502	111,74
Вартість основних засобів	4386805	4067871	3814672	-318934	-7,84	-253199	-6,64
Витрати на 1грн. виручки від реаліз.	0,93	1,02	0,80	0,09	27,72	-0,22	-27,43
Рентабельність продажів	6,57	-2,15	16,14	-8,72		18,29	

У 2020 році чистий дохід ПрАТ «Оболонь» від реалізації продукції склав 5549706 тис. грн, а в 2021 році – 5986592 тис. грн переважно за рахунок зростання цін, а не за рахунок збільшення обсягів виробництва. У 2022 році ціни та обсяги виробництва зросли на 30% і склали 2662582 тис. грн.

Крім того, у 2021 році собівартість реалізованої продукції зросла на 16%, що свідчить про зростання поточних витрат як на виробництво, так і на реалізацію товарів. У 2022 році темпи зростання впали до 15,2%. Так, собівартість продукції та валовий прибуток коливаються: у 2021 році вони зменшені на 370,468 тис. грн. та у 2022 році на 61%. Чистий дохід ПрАТ «Оболонь» від реалізації продукції зріс у 2020-2022 роках. Більше того, вартість зросла на 7,73% у 2021 році та на 30,78% у 2022 році. Валовий прибуток ПрАТ «Оболонь» коливався з часом. За рахунок більшого зростання витрат над чистим доходом вартість у 2021 році зменшилася на 370,468 тис. грн або на 33%. У 2022 році валовий прибуток зріс на 60% до 1 788 509 тис. грн. за рахунок значного збільшення обсягу продажів [29].

У 2021 році ПрАТ «Оболонь» втратила 130,821 тис. грн, що на 469,435 тис. менше, ніж у 2020 році. 2022 рік компанія закінчила з чистим прибутком 1114681 грн. Чистий прибуток у 2022 році зріс на 1245502 тис. грн. Це пояснюється такими стратегіями управління, як от збільшення чистої виручки від реалізованих товарів і зниження собівартості продукції. У 2021 році витрати на 1 гривню чистих продажів зросли на 27,72% (9 коп.); у 2022 році впали на 27% (22 коп.). Рентабельність продажів коливалася від -2,15% у 2021 році до 16,14% у 2022 році, що свідчить про ефективність ПрАТ «Оболонь» [30].

Згідно з офіційним фінансовим звітом одного з найбільших виробників пива та безалкогольних напоїв в Україні – ПрАТ «Оболонь» – його оборот у 2023 році склав 10,8 млрд грн, що на 24% більше, ніж у 2022 році (8,7 млрд грн). Операційний прибуток компанії також істотно зріс - з 1,7 млрд грн у 2022 році до 2,2 млрд грн у 2024 році, а чистий прибуток зріс з 1,2 млрд грн до 1,8 млрд грн. Щодо структури дистрибуції, то в останні роки продаж пива становить близько 60% від загального товарообігу ПрАТ «Оболонь», ще 10-12% обороту реалізує продаж безалкогольної та слабоалкогольної продукції [29].

2.3 Оцінка інвестиційної діяльності ПрАТ «Оболонь»

Основні засоби служать матеріально-технічною базою виробництва, основою його вдосконалення і розвитку. Для компанії не має значення, скільки власних коштів вони вкладають в основні засоби. Вони мають широкий і різноманітний вплив на фінансові результати компанії. Структура основних засобів наведена в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 - Структура основних засобів ПрАТ «Оболонь»

Групи основних засобів	На кінець року, тис. грн		Структура, %	
	2021	2022	2021	2022
Земля та будівлі	2557742	2566512	24,0	24,0
Машини та обладнання	6883413	6864935	64,76	64,3
Транспортні засоби	168506	163460	1,6	1,5
Обладнання для збуту	956999	929911	9,0	8,7
Інше	68090	66737	0,6	0,7
Незавершено будівництво	4143	79589	0,04	0,8
Всього	10638893	10671144	100	100

Як видно з таблиці, у структурі основних фондів переважають земля та будівлі (24%) є стабільною, та машини та обладнання (64,3-64,76%), ціна яких зростає. Транспортні засоби (1,6-1,5%), та обладнання для збуту (9,0-8,7%), вартість яких навпаки зменшується. Незавершено будівництво має такі показники (0,04-0,8%) [31-33].

Власникам ПрАТ Оболонь не байдуже, в яку групу основних засобів вони інвестують. Вони зацікавлені в оптимальному збільшенні підвищенні питомої ваги машин та обладнання, тобто тієї активної частини основних засобів, яка безпосередньо обслуговує виробничий процес і характеризує виробничі потужності підприємства. Поліпшити структуру основних фондів можна за рахунок оновлення та модернізації обладнання, ефективного використання виробничих потужностей та ліквідації непотрібного та неефективного обладнання.

Проаналізуємо динаміку довгострокових активів підприємства в розрізі їх структурних складових у період 2020-2022 рр. У таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 - Динаміка необоротних активів ПрАТ «Оболонь»

Показник	2021	2022	Відхилення 2022 від 2021 року
Нематеріальні активи	4245	3523	(722)
Незавершені капітальні інвестиції	63759	109875	46116
Основні засоби	4067871	3814672	(253199)
Інші фінансові інвестиції	18747	18733	(14)
Всього	5216689	5004205	(212484)

Таким чином, результати таблиці 2.7 свідчать про зниження вартості всіх довгострокових активів з часом, за винятком незавершених капітальних інвестицій. На фоні постійно зростаючого технічного прогресу закономірно зростає вартість основних фондів і для оптимізації виробництва ПрАТ «Оболонь» має прагнути до їх ефективного використання.

Наступним етапом аналізу інвестиційної діяльності ПрАТ «Оболонь» є горизонтальний аналіз інвестицій, наведений у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Горизонтальний аналіз необоротних активів ПрАТ «Оболонь»

Показники	Роки		Відхилення 2022 від 2021	
	2021	2022	2022 від 2021	
			абсл	%
Власний капітал	2542672	3665011	1122339	30,62
Довгострокові зобов'язання	1066323	986405	(79918)	(8,1)
Поточні зобов'язання	2184448	1403780	(780668)	(55,61)
Баланс	5793443	6055196	261753	4,3

Проаналізувавши отримані дані, можна відзначити що, власний капітал збільшився на 30,62% у 2022 році. Спостерегається тенденція зниження довгострокових зобов'язань на 8,1% та поточних зобов'язання на 55,61%.

Наступним етапом аналізу інвестиційної діяльності ПАТ «Оболонь» є горизонтальний аналіз джерел інвестування (табл. 2.10).

Таблиця 2.10 – Горизонтальний аналіз грошових потоків від інвестиційної діяльності ПрАТ «Оболонь»

Показники	Роки		Відхилення	
	2021	2022	2022 від 2021	
			абсл	%
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	-	-		
Необоротних активів	7231	7722	491	6,35
Надходження від отриманих: відсотків	-	-		
дивідентів	-	-		
Інші надходження	-	12068	12068	100
Витрачення на придбання:	(218)	(26)	(192)	(738,4)
Необоротних активів	(184604)	(101108)	(83496)	(82,5)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	(177591)	(61344)	(116247)	(189,5)

Аналізуючи дані таблиці 2.10, можна відмітити що у 2021р. та 2022 р. ПрАТ «Оболонь» не отримувала доходу від реалізації фінансових активів. Надходження від реалізації необоротних активів зріс на 3.5%. Надходження від реалізації необоротних активів та отриманих відсотків та дохід від дивідендів, отриманих у 2021-2022 не було.

Усі інвестиції ПрАТ «Оболонь» у консолідовані дочірні компанії включені у фінансову звітність за собівартістю.

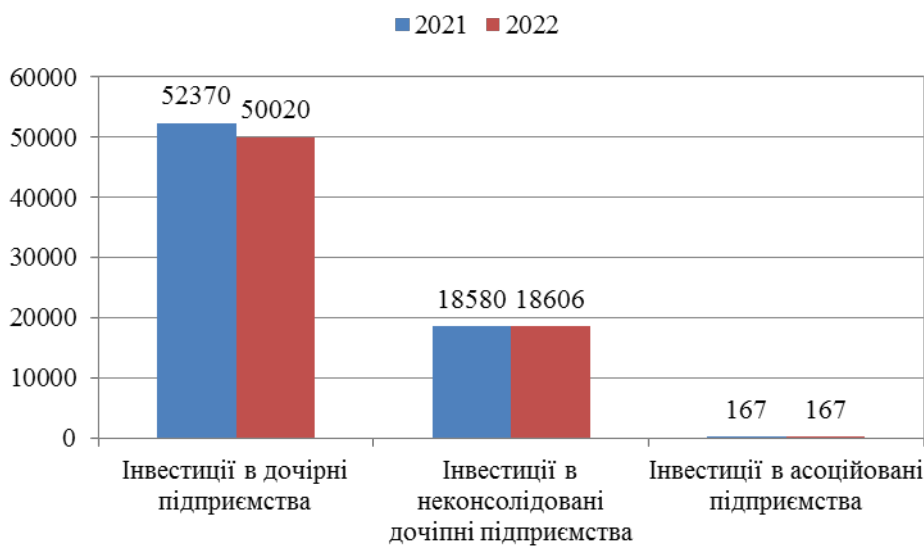

Рисунок 2.4 – Інвестиції у дочірні та асоційовані підприємства ПрАТ «Оболонь»

ПрАТ «Оболонь» має інвестиції від 30% до 98% у капіталі деяких дочірніх та асоційованих підприємств. Інвестиції в неконсолідовані дочірні та асоційовані підприємства відображаються у звіт про фінансовий стан за справедливою вартістю через прибутки та збитки (FVPL). Через відсутність активних ринків для цього виду фінансових активів ПрАТ «Оболонь» вважає, що з 31.12. 2022 року та 31 грудня 2021 року прийнятною оцінкою справедливої вартості інвестицій у неконсолідовані дочірні підприємства є їх вартість придбання.

Таблиця 2.11 – Інвестиції у дочірні та асоційовані підприємства ПрАТ «Оболонь» в підприємства

Назва	Галузь	2021		2022	
		%	Балансова вартість	%	Балансова вартість
Інвестиції в дочірні підприємства					
ТОВ «Пивварня Зіберта»	Виробництво пива	100	20000	100	20000
ДП ПрАТ «Оболонь» «Красилівське»	Виробництво напоїв	100	20000	100	20000
ТОВ «ФК Оболонь»	Інше	67	10020	67	10020
ІП «Оболонь-Русь»	Торгівля	100	2350	0	-
Інвестиції в неконсолідовані дочірні підприємства					
ПрАТ «Бершадський Комбінат»	Виробництво пива	92	3022	92	3023
ПрАТ «Охтипський Пивварний завод»	Виробництво пива	93	1679	93	1704
ПАТ «Севастопольський завод напоїв»	Виробництво пива	92	3225	92	3225
ПрАТ «Дятьківці»	Виробництво пива	97	7975	97	7975
ТОВ «Оболонь-Аурелія»	Торгівля	70	2679	70	2679
Інвестиції в асоційовані підприємства					
ПАТ «Тетіс»	Продукти харчування	30	167	30	167

У четвертому кварталі 2022 року ІП «Оболонь-Русь» було ліквідовано, за рахунок чого ПрАТ «Оболонь» отримала 12068 тис. грн. розподіленої частки власного капіталу ІП «Оболонь- Русь».

РОЗДІЛ 3
РЕКОМЕНДАЦІЇ ПО УДОСКОНАЛЕННЮ
УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРАТ «ОБОЛОНЬ»

3.1 Розробка стратегії управління інвестиційною діяльністю ПрАТ «Оболонь»

Для розробки загальної стратегії компанії ми проводимо PEST-аналіз та SWOT-аналіз (табл. 3.1-3.3).

Таблиця 3.1. наведено складові REST-аналізу ПрАТ «Оболонь».

Таблиця 3.1 - PEST-аналіз ПрАТ «Оболонь»

ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ (P):	ЕКОНОМІЧНІ (E):
1. Обмеженість ввезення імпортованої продукції через війну в Україні 2. Встановлення обмежень на реалізацію алкоголю 3. Відсутність державної підтримки галузі 4. Закриття малих пивоварень через підвищення акцизу	1. Значний тіньовий сектор на ринку 2. Низька купівельна спроможність населення під час війни 3. Збільшення тарифів на основні витрати підприємств 4. Зниження попиту на імпортовану пивобезалкогольну продукцію та підвищення попиту на продукцію українського виробництва
СОЦІАЛЬНІ (S):	ТЕХНОЛОГІЧНІ (T):
1. Зростання популярності крафтового пива 2. Зменшення споживчої аудиторії через тимчасово окуповані території та території, де відбуваються військові дії 3. Зростання популярності брендів безалкогольного пива 4. Міграція населення за кордон	1. Розвиток діджиталізації в країні 2. Відставання вітчизняних технологій від європейських

Серед політичних, правових, економічних, соціальних і технологічних чинників є як позитивні, так і негативні. Необхідно оцінити кожен фактор, що впливає на компанію. Для цього створюється таблиця визначення ступеня

впливу, вагового коефіцієнта всіх факторів та загальної сумарної оцінки важливості негативних і позитивних факторів.

Таблиця 3.2 - Оцінка зовнішніх факторів впливу на ПрАТ «Оболонь»

ФАКТОРИ	Ступінь впливу	Ваговий коефіцієнт	Ваговий коефіцієнт	
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ (P):		1,0	1,8	1,8
1. Обмеженість ввезення імпортованої продукції через війну в Україні	4	0,3		1,2
2. Встановлення обмежень на реалізацію алкоголю	4	0,4	1,6	
3. Відсутність державної підтримки галузі	2	0,1	0,2	
4. Закриття малих пивоварень через підвищення акцизу	3	0,2		0,6
ЕКОНОМІЧНІ (E):		1,0	3,5	0,8
1. Значний тіньовий сектор на ринку	3	0,1	0,3	
2. Низька купівельна спроможність населення під час війни	5	0,4	2,0	
3. Збільшення тарифів на основні витрати підприємств	4	0,3	1,2	
4. Зниження попиту на імпортовану пивобезалкогольну продукцію та підвищення попиту на продукцію українського виробництва	4	0,2		0,8
СОЦІАЛЬНІ (S):		1,0	3,5	0,6
1. Зростання популярності крафтового пива	4	0,2	0,8	
2. Зменшення споживчої аудиторії через тимчасово окуповані території та території, де відбуваються військові дії	5	0,3	1,5	
3. Зростання популярності брендів безалкогольного пива	3	0,2		0,6
4. Міграція населення за кордон	4	0,3	1,2	
ТЕХНОЛОГІЧНІ (T):		1,0	1,6	2,4
1. Розвиток діджиталізації в країні	4	0,6		2,4
2. Відставання вітчизняних технологій від європейських	4	0,4	1,6	
			10,4	5,6

Виходячи з даних, наведених у таблиці, можна зробити висновок, що загальний рейтинг рівня важливості фактора становить 16,0 (10,4 + 5,6) і свідчить про те, що реакція підприємства на стратегічні чинники

зовнішнього середовища знаходиться на середньому рівні. Рівень до 10,0 – низький, від 10,0 до 20,0 – середній, від 20,0 – високий. Але загальне значення негативних факторів зовнішнього середовища (-10,4) чітко переважають позитивні (+5,6), що свідчить про наявність певних загроз для ПрАТ «Оболонь» на ринку.

В таблиці 3.3. представлен SWOT- аналіз ПрАТ «ОБОЛОНЬ».

Таблиця 3.3 - SWOT- аналіз ПрАТ «Оболонь»

Сильні сторони	Можливості
<ul style="list-style-type: none"> - високий технологічний потенціал підприємства; - висока якість продукції; - велика частка ринку; - високий рівень кваліфікації персоналу; - гнучкість щодо розробки нових видів продукції; - імідж торгової марки; 	<ul style="list-style-type: none"> - активізація інвестиційних процесів; - поліпшення інноваційного клімату; - вихід продукції на нові ринки; - впровадження сучасних технологій; - освоєння нових видів продукції;
Слабкі сторони	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - застаріле обладнання; - низький рівень впровадження інновацій; - нестійке фінансове становище; - високий рівень залежності від кредиторів; - слабе використання конкурентних переваг. 	<ul style="list-style-type: none"> - економічна криза в Україні; - високий рівень податків; - зміна смаків споживачів; - поява нових конкурентів; - збільшення вартості сировини.

На підставі SWOT-аналізу можна зробити висновок, що ПрАТ «Оболонь» повинна вибрати стратегію зростання; ця стратегія допоможе використати можливості зовнішнього середовища та власні сили для вдосконалення діяльності компанії, тобто використати їх і підвищити ефективність виробництва[44].

Обрана стратегія зростання ефективна в пивоварній галузі, що динамічно розвивається. Ця стратегія включає вибір цільових сегментів, збільшення інвестицій, дослідження та розробки та інновації. Крім того, проаналізувавши діяльність ПрАТ «Оболонь», доцільно обрати стратегію

капітальних вкладень, яка забезпечує збільшення реального капіталу компанії. Ця інвестиційна стратегія включає організацію виробничого процесу, тобто придбання (створення, будівництво тощо) виробничих потужностей.

ПрАТ «Оболонь» може реалізувати стратегію капіталовкладень у таких формах [29]:

- проведення реконструкції, тобто суттєвої реорганізації всього виробничого процесу. Реконструкція проводиться з метою збільшення виробничого потенціалу підприємства, покращення якості продукції, впровадження новітніх технологій тощо;

- оновлення певних типів пристроїв - заміна фізично зношеного обладнання або поповнення наявного парку новими видами обладнання за рахунок збільшення обсягів виробництва;

- впровадження модернізацій - здійснення інвестиційних заходів щодо приведення активної частини виробничих потужностей у стан, що відповідає сучасному технологічному рівню;

- будівництво нових потужностей із завершеним технологічним циклом з метою значного збільшення обсягів виробництва, продукції, галузевої або регіональної диверсифікації компанії.

Перевагами стратегії капітального інвестування є:

- 1) збільшення обсягу виробництва;
- 2) розробка нових товарів;
- 3) проникнення на нові ринки;
- 4) суттєве оновлення форми та напрямів діяльності;
- 5) швидкий розвиток організації.

Таким чином, капітальна стратегія компанії дозволить збільшити обсяг виробництва, розширити ринок збуту та залучити нових споживачів. Активізуючи інвестиційну діяльність, компанія займе лідеруючі позиції на ринку.

Стратегія ПрАТ «Оболонь» спрямована на те, щоб задовольнити запити та очікування клієнтів і таким чином зберегти свої позиції на ринку пива та безалкогольних напоїв в умовах економічної кризи в Україні, завжди приділяючи увагу високоякісній продукції, збереження навколишнього середовища, створити безпечні умови праці, розвиток та професійна підготовка персоналу. ПрАТ «Оболонь» впроваджує інноваційні технології, які забезпечують енергозбереження, покращують екологічність виробництва, мінімізують шкідливі викиди в навколишнє середовище та забезпечують економне використання ресурсів.

Компанія займає міцні позиції на ринку завдяки порівняно низькій собівартості продукції, високій якості продукції, бренду «Оболонь», високій фондовіддачі та продуктивності виробничого персоналу – налагодженій системі управління та висококваліфікованим фахівцям.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Інвестиційні умови в Україні є нестабільними, що гальмує економічний розвиток і загострює кризи, особливо під час надзвичайного стану. Підприємство потребує обґрунтованих стратегічних інвестиційних рішень на фоні зростання невизначеності та ризику.

Проблема прямих іноземних інвестицій у воєнну Україну стає дедалі актуальнішою. Розробка конкурентного механізму для залучення інвестицій має вирішальне значення. Через глобалізацію економіки інвестори шукають країни з кращими умовами інвестування. Україні необхідно створити сприятливе середовище для інвестицій. Українська економіка потребує ретельного аналізу та розробки нових стратегій залучення капіталу для підтримки економічного зростання та подолання кризових явищ, оскільки залучення іноземних інвестицій є низьким.

Розглядаючи теоретичні, методологічні та практичні основи організації інвестиційної діяльності підприємства та основні шляхи підвищення її ефективності, дійшли наступних висновків: Поняття інвестиційної діяльності в практичному вимірі має ширший зміст, ніж трактується у основних нормативних актах. Можна визначити як сукупність дій і заходів, які здійснюються управлінським персоналом підприємства для забезпечення всебічного розвитку підприємства та підвищення ефективності та результативності його діяльності шляхом інвестування коштів у певні активи.

Доцільність таких заходів має бути обґрунтована відповідними управлінськими рішеннями, розробка яких потребує інвестиційного аналізу. Інвестиційний аналіз, навпаки, проводиться в більшості випадків на основі розрахунку основних показників ефективності та здійсненості певної інвестиційної ідеї.

ПрАТ «Оболонь» — національний виробник пива в Україні зі 100% українським капіталом. Окрім позицій на ринку пива, корпорація «Оболонь» має різноманітний портфель безалкогольної продукції. Основними видами продукції емітента є пиво, безалкогольні напої, мінеральна вода, слабоалкогольні напої та солод.

Проаналізувавши фінансовий стан компанії, виявили, що у 2022 році капітал ПрАТ «Оболонь» було зменшено та виник збиток. Проте компанія є ліквідною та платоспроможною. Фінансовий стан ПрАТ «Оболонь» добрий, що дає можливість збільшити добробут і покращити фінансову стабільність.

У підсумку з проведеного дослідження можна зробити висновок, що в Україні існує потреба переглянути існуючі податкові стимули та підвищити ефективність таких інструментів і важелів, які є найбільш продуктивними у створенні сприятливого інвестиційного клімату.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Масленніков Є. І., Кузнєцов Е. А., Сафонов Ю. М., Філіппова С. В. та інші. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Вип. 1 / за ред. д.е.н., доц. Є.І. Масленнікова. Херсон: Грінь Д.С., 2016. 854 с.
2. Жовнірчик Я. Аналіз та шляхи вдосконалення нормативно-правової бази для забезпечення розвитку інноваційної системи України. *Ефективна економіка*. № 2. 2012. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=934> (дата звернення: 13.02.2024).
3. Петрань С., Шамота В. Роль інновацій у відновленні економіки України після війни. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: виклики воєнного часу: тези доп. XIV Міжнар. бізнес-форуму, 23 берез. 2023 р. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. С. 48–50.
4. Данилишин Б. Структурні реформи, які здатні змінити Україну. *Економічна правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/05/31/687649/> (дата звернення: 23.03.2024).
5. Кириченко О. Інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості України в умовах Четвертої промислової революції: монографія. Київ, 2021. 368 с.
6. Данилишин Б. Як держава може підтримати бізнес в умовах війни. *Економічна правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/20/684363/> (дата звернення: 12.04.2024).
7. Удовиченко Ю., Хобта В. Підвищення конкурентоспроможності економіки України шляхом впровадження інновацій. *Українське сьогодні – 2022: реалії війни та перспективи відновлення країни Всеукраїнська наукова конференція: матеріали конф.*, м. Луцьк 20–21 жовт. 2022 р. Луцьк, 2022. С. 202–205.

8. Інноваційні основи відновлення та розвитку країн після збройних конфліктів: інноваційний вимір: колективна монографія / за ред. д.е.н. Омеляненка В. А. Суми: Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань. Суми, 2022. 280 с.

9. Пилипенко Я. Відновлення України після війни: хто, як і за чії гроші. 19 травня 2022. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2022/05/19/687200/> (дата звернення: 15.04.2024).

10. Осетинська Г. Чи є доцільним скасування Господарського Кодексу України? Національна асоціація адвокатів України. 2023. URL: <https://unba.org.ua/publications/print/7706-chi-e-docil-nimskasuvannyagospodarskogo-kodeksu-ukraini.html> (дата звернення: 3.06.2023).

11. Устименко В., Джабраїлов Р. Деякі правові ризики соціально-економічного розвитку України у воєнний час та період повоєнного відновлення. Правове регулювання суспільних відносин в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови з метою забезпечення сталого розвитку: матеріали XI Міжнародної наук.-практ. конф., 9 грудня 2022 р. Київ: КПІ ім. І. Сікорського, 2022. С. 170–174.

12. Бушовська Л.Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 170–176. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/28.pdf. (дата звернення: 14.02.2024).

13. Мельник Л.Г. Економіка підприємства: підручник. 2012. С. 411–413.

14. Федулова, Л. І. Інноваційна економіка [Текст] : підручник / Любов Іванівна Федулова. – К.: Либідь, 2013. – 286 с.– (Навчальне видання).

15. Сітак, Ірина Леонідівна, and А. Д. Кісельов. Орієнтири та проблеми здійснення інвестиційної діяльності підприємства. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. 2021. Ч.

III.<https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/bc73c169-435a-44fb-8788-cce05b03a484/content> (дата звернення: 14.02.2024).

16. Каут О.В., Дунайчук С.М. Аналіз типових інвестиційних стратегій промислових підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 7. С. 20–24.

17. Гринько П.Л. Дослідження формування інвестиційної політики підприємств як важливого фактору їх стратегічного розвитку. *Технологический аудит и резервы производства*. 2016. № 1/3 (27). С. 63–68.

18. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.

19. Чорна М.В., Глухова С.В. Формування ефективної інвестиційної політики підприємства : монографія. Харків, 2010. 210 с.

20. Харків П.С. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інноваційних процесів: навч. посіб. Тернопіль : *Економічна думка*, 2003. 456 с

21. Прямі іноземні інвестиції в Україну. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/2022/> (дата звернення: 08.02.2024).

22. Офіційний сайт державного комітету статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>. (дата звернення: 14.02.2024).

23. Панкова Л. І. Аналіз тенденцій та перспектив залучення іноземних інвестицій в умовах економіки війни. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-6-03-02> (дата звернення: 14.02.2024).

24. Європарламент визнав Росію державою-спонсором тероризму. Що це значить. BBC NEWS Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-63730807> (дата звернення: 14.02.2024).

25. МЗС України: про санкції проти рф. URL: <https://finap.com.ua/mzs-ukrayinu-prosanktsiyiproty-rf> (дата звернення: 14.02.2024).

26. Інвестування в Україну під час війни. URL: <https://trans.info/ua/investuvannya-vukrayinu-pid-chasviyny-327240>(дата звернення: 14.02.2024).

27. Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій в Україні. URL: <http://newsru.ua/finance/17feb2011/pii.html>. (дата звернення: 14.02.2024).

28. Офіційний сайт ПрАТ «Оболонь». URL: <https://obolon.ua/ua/production> (дата звернення: 14.02.2024).

29. Оболонь – фінансовий стан суттєво покращився. URL: <http://shareupotential.com/ru/News/Newsline/obolon-fin-rez-2023-12.html#> (дата звернення: 14.02.2024).

30. Аудит Індивідуальної фінансової Звітності ПрАТ "ОБОЛОНЬ" (МСФЗ) за 2019-2020 р.р. URL: <https://obolon.ua/files/shareholders/f47382ada19cf88421e42481a1141a27.pdf> (дата звернення: 14.02.2024).

31. Аудит Консолідованої фінансової звітності ПрАТ Оболонь за 2021 рік URL: <https://obolon.ua/files/shareholders/b468136498c204bc9e80d88d9c8176ea.pdf> (дата звернення: 14.02.2024).

32. Звіт про управління ПрАТ «Оболонь» за 2021 рік URL: <https://obolon.ua/files/shareholders/f499cd6eadca00590c09ffd2811f0f54.pdf> дата звернення: 14.02.2024).

33. Фінансові результати ПрАТ «Оболонь» за 2022. URL: <https://obolon.ua/files/shareholders/4f6e4b7fdaa2bd691c5af34f328f8ab5.pdf> (дата звернення: 14.02.2024).

ДОДАТОК А

ПрАТ «Оболонь»

ДОДАТОК Б

Пиво ПрАТ «Оболонь»

ДОДАТОК В

Живчик Груша

Живчик Яблуко
та ВиноградЖивчик
Апельсин

Живчик Вишня

Живчик LE'KVAS

Живчик Яблуко

Живчик Лимон

Живчик Яблуко
негазований

Безалкогольні напої ПрАТ «Оболонь»

ДОДАТОК Г

Оболонська

Оболонська-2
сильногазованаОболонська
АртезіанськаОболонська-2
негазована

Мінеральна вода ПрАТ «Оболонь»

ДОДАТОК Д

Ром Кола

Бренді Кола

Джин Тонік

Джин Грейпфрут

Водка Лайм

Слабоалкогольні напої ПрАТ «Оболонь»